

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **B. H.**, Ostroměř, proti žalované **České republice - Okresnímu soudu v Jičíně**, Šafaříkova 842, Jičín, v řízení o žalobě na nezákonnosti při provádění dědického řízení, t a k t o :

I. Žaloba s e o d m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu ze dne 1. 6. 2009 „na nezákonnosti při provádění dědického řízení“ po své matce J. H., zemřelé 29. 7. 2010. Krajský soud usnesením ze dne 1. 7. 2010 vyzval žalobce, aby upřesnil, o jaký typ žaloby se jedná, zda jde o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nebo o žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. Žalobce ve věci reagoval řadou podání, dlužno však podotknout, že ani z jednoho z nich přesná specifikace typu žaloby ve shora uvedeném smyslu jednoznačně nevyplynula.

Krajský soud se tak snažil z obsahu žalobcových podání, která vykazují poměrně vysokou míru nesrozumitelnosti, dovodit, čeho se žalobce žalobou vlastně domáhá. A dospěl k závěru, že podstatou žaloby je žalobcova nespokojenost s průběhem dědického řízení po své zemřelé matce J. H., které probíhá u Okresního soudu v Jičíně. S ohledem na níže uvedené považuje krajský soud za zcela nadbytečné, aby rozepisoval všechny žalobcovy výtky, které okresnímu soudu v souvislosti s tímto řízením žalobce vytýká.

Žalovaný podal k žalobě stručné vyjádření, v němž uvedl, že žalobce se správní žalobou domáhá rozhodnutí v právní věci, o které má jednat soud v občanském soudním řízení. Proto navrhl, aby byla žaloba odmítnuta.

O věci usoudil krajský soud následovně.

Soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (§ 4 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), dále o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách (§ 4 odst. 1 písm. b/ až d/ s. ř. s.) a ve věcech volebních, politických stran a politických hnutí (§ 4 odst. 2 s. ř. s.)

Rozsah přezkumné pravomoci soudů ve správním soudnictví tedy vymezuje na zákonné úrovni soudní řád správní, konkrétně citované ustanovení § 4 ve spojení s § 2 s. ř. s. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zavádí legislativní zkratku „správní orgán“. Tím se rozumí *orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy*. Tato legislativní zkratka se vztahuje nejen na pravomoc správních soudů podle tohoto písmene zmíněného ustanovení, nýbrž i na pravomoci podle dalších písmen, tj. b), c) a d), tedy také na nečinnost „správního orgánu“ či jemu přičitatelný nezákonný zásah.

Zákonná definice tak obsahuje tři prvky: za prvé, jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených. Za druhé, tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Za třetí, toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č.j. 4 Ans 9/2007-197; dostupný na www.nssoud.cz).

V souvislosti s tím krajský soud zdůrazňuje, že (okresní) soud není orgánem moci výkonné ani orgánem obce nebo kraje a ani fyzickou či právnickou osobou, které by v daném případě bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy.

Soud je orgánem moci soudní, přičemž výkonem soudní moci, oproštěné od výkonné moci veřejné ve smyslu správy soudu, je nutno rozumět jednak soubor činností zahrnujících přímou rozhodovací činnost, jednak výkon činností, které nejsou přímou jurisdikční činností, nicméně jsou s jejím výkonem bezprostředně spojeny (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č.j. 7 As 8/2009-33; dostupný na www.nssoud.cz).

V přezkoumávané věci brojí žalobce proti postupu okresního soudu (tedy nikoliv proti postupu správního orgánu ve smyslu shora citované zákonné zkratky) a

to navíc proti postupu soudu v rámci občanského soudního (zde konkrétně dědického) řízení, který je upraven občanským soudním řádem. Ten také stanoví možnosti obrany účastníka v rámci tohoto soudního řízení, tedy podmínky pro podávání opravných prostředků, pro vznášení námitek podjatosti soudců a soudních osob apod. Pravomoc soudů ve správním soudnictví rozhodovat v takových věcech tedy není ze shora uvedených důvodů dána.

Ze stejných důvodů není založena pravomoc správních soudů ani pro případ, že by žalobce hodlal podat žalobu na ochranu před nečinností soudu s odkazem na § 79 a násl. s. ř. s. Ochrana účastníkovi před případnou nečinností soudu v občanském soudním řízení totiž vedle občanského soudního řádu poskytuje zejména zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

Krajský soud proto uzavírá, že soudy ve správním soudnictví nemají pravomoc posuzovat a přezkoumávat zákonnost postupu okresního soudu v rámci občanského soudního řízení, a to ať už nezákonnost jeho jednotlivých úkonů či rozhodnutí, která v průběhu řízení učinil, tak rovněž jeho případnou nečinnost v řízení. Krajský soud proto musel žalobu odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť v projednávané věci není dána pravomoc soudů ve správním soudnictví a tento nedostatek podmínky řízení je neodstranitelný.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 8. června 2011

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu